No. ५६४२ घ

Title त्रिपुण्ड्रभस्मधारण मंत्राः

Author

Extent १० AGE १९५३

Subject धर्मशास्त्रम् संपूर्णम्

नं० ५६६४२-घ

१२८

१२६४ नं: ३२१

नं० ५६६४२-घ

त्रिपुण्ड्र भस्मधारण मंत्रा: (धर्मशास्त्रम)

पत्राणि १० (दश) (संपूर्णम)

त्रिपुंड्र धारण भस्म मंत्राः

नं. ३२१

ॐ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ विष्णुरितिश्राचमनत्रयम् वा
१ कं घ्राणं चक्षुः श्रोत्रं नाभिं हृदयं कंठं शिरः शिखायां बाहू
ंस्पायश्रोवलम् अपवित्रेतिमंत्रं पठेत् ॐ पुंडरीकाक्षाय
नमः ॐ अपसर्पन्तु ये भूतेति पठेत् ॐ पुंडरीकाक्षाय नम :
ॐ अंगुष्ठाग्रेतु गोविंदं तर्जन्यांतु महीधरः मध्यमायां हृ
षीकेशः नामिकायां त्रिविक्रमः कनिष्ठिकायां स्थितो विष्णु :
करमध्येतु वामनः एवं यस्तु करन्यासं फलं कोटिगुणं भवे

त् इत्यादिन्यासं ॐ अकारं नाभौ उकारं हृदये मकारं मू
र्ध्नि ॐ भूः पादयोः ॐ भुवः जान्वोः ॐ स्वः गुह्ये ॐ महः
नाभौ ॐ जनः हृदये ॐ तपः कंठे ॐ सत्यं शिरसि ॐ भूः
हृदयाय नमः ॐ भुवः शिरसे स्वाहा ॐ स्वः शिखायै वौषट्
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं इति कवचाय हुं ॐ भर्गो देवस्य धीम
हि नेत्रत्रयाय वषट् ॐ धियो यो नः प्रचोदयात् अस्त्राय फ
ट् इति न्यासः ॐ नमः शिवाय ॐ नमो भगवते रुद्राय

गें
२
2

इति शरीरे न्यसेत् ॐकारं मूर्ध्नि विन्यस्य नकारं नासिके
तथा मकारं तु ललाटे च भकारं तु मुखे विन्यसेत् गकारं कं
ठदेशे तु वकारं हृदये न्यसेत् तकारं दक्षिणे हस्ते सुकारं
वामके न्यसेत् दकारं नाभिदेशे तु यकारं पादयोर्न्यसेत्
ॐ ललाटे रुद्रं कंठे शिवं नाभौ ईशानं जान्वोः शंकरं
न्यासे मातृका इति ॐकारेण प्राणायामं संकल्पः ॐ तत्
सत् अद्येत्यादि आत्मनो भावशुद्ध्यर्थं विभूतिधारणम्

ह्रूंकारिणे अथ ध्यानम् ॐ शुद्धस्फटिकसंकाशामेक
वक्त्रां चतुर्भुजां मृगशृंगधरां देवीं वरदाभयशोभिनीं
सर्वकामप्रदां देवीं सर्वोपद्रवनाशिनीं सदाशिवसांवि
साधीं निगमांतविहारिणीं ध्यात्वा देवीं विभूतिं वैधारये
त्रिलकांगिभिः तीर्थं गत्वा हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य आचम्य
श्रोत्रं वंदनं कृत्वा दिग्देवताभ्यो नमस्कारं कृत्वा ॐ इंद्राय
नमः अग्नये नमः यमाय नमः नैर्ऋतये नमः वरुणाय

ॐ नमः वायवेनमः कुवेरायनमः ईशानायनमः ब्रह्म
३ णेनमः विस्नवेनमः मंडूकायनमः शिवादिगुरुप
3 र्यंतंनत्वा ॐमंडूकायनमः ॐकालाग्निरुद्रायनमः
ॐकूर्मायनमः ॐआधारशक्तयेनमः ॐअनंताय
नमः ॐपृथिव्यैनमः इत्यासनशुद्धिंकृत्वा ॐअस्य
श्रीपृथिव्यामेरुपृष्ठऋषिः सुतलंछंदः कूर्मोदेवता
श्रीबीजं इत्यासनेविनियोगः ॐश्रींपृथिव्यैनमः

पृथिवीत्वयाधृतालोकादेवित्वंविस्नुनाधृतालंचधार
यमांदेवित्रंकुरुचासनं ॐआधारशक्त्यैनमः ॐभूर्भु
वःस्वः क्लींक्लींक्लींश्रींश्रींश्रीं फट्स्वाहा आसनोपवेश
नमंत्रः ॐह्रींक्लींहूंफट्स्वाहा इतिजपमंत्रः इतिपृथि
वींसंप्रार्थ्य आसनेचैवगत्वा ॐप्रणवस्यब्रह्माऋषिः
देवीगायत्रीछंदः परमात्मादेवता अंबीजं सोहंशक्तिः
मंकीलकं बिंदुनादेतित्रिप्रकारंज्योतिममात्मासर्वक

ॐ मरिंभेप्राणायामेविनियोगः ॐईशानायअंगु॰
४ ॐतत्पुरुषायत॰ ॐअघोरायम॰ ॐवामदेवायअ॰
ॐसद्योजातायक॰ श्रीकालाग्निरुद्रायकरत॰ एवंहृ
दयादि॰ ॐभूर्भुवःस्वः भस्मनःपिप्पलादऋषिः
दैवीगायत्रीछंदः श्रीकालाग्निरुद्रोदेवताभस्मधार
णेविनियोगः ॐमंटमंटमंटभस्मांगीसर्वरोगघ्वरिमोक्ष
रतिफट्स्वाहा इतिमंत्रः ध्यानं ॐत्रिनेत्रंत्रिणीरं

रौद्रं त्रिहस्तं त्रिगुणचक्रकं त्रिपादं वह्निनयनं भस्मकुं
डे तिविग्रहं तांडवाडंबरं भीमं रक्तश्मश्रूपशोभितं र
द्रामेंद्रेश्वरं देवं ध्यात्वा शांतिं लभेन्नरः एवं ध्यात्वा वि
शेषेण भस्मनोद्धारणं कुरु श्रीनंदिकेश्वरायनमः
ॐ वंदिता श्रीरुद्रेंद्राणां ब्रह्मणा शंकरेण च अनंतत्वा पा
हि नो देवि विभूतिर्भूतिदा भवेत् ॐ अग्निरिति भस्म
ॐ जलमिति भस्म ॐ स्थलमिति भस्म ॐ वायुरिति भ

ॐ
५
5

स्म ॐ व्योमेति भस्म ॐ मनः सहितानि दशेन्द्रिया
णि भस्मेव सर्वं मह्लाय नमः ॐ ईशानाय नमः ॐ तत्पु
रुषाय नमः ॐ अघोराय नमः ॐ वामदेवाय नमः ॐ
सर्वं च सद्योजाताय नमः इति मंत्रः ॐ भूर्भुवः स्वः स
द्योजातमंत्रस्य ॐ पं पं पुं यां क्लीं भ्रें भ्रें भ्रुं भस्मांगी सर्वां
गोम्बरी हुं फट् स्वाहा ॐ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पु
ष्टिवर्द्धनं उर्वारुकमिव बंधनान्मृत्योर्मोक्षीय

मारुतात् ॐ नमः शिवाय क्रीं क्रीं क्रीं अप्यकरसंपुटे
कृत्वा इत्यभिमंत्र्य किंचिद्गृहीत्वा आघ्राणे द्विः शेषत्यापः
सृष्टेन वामहस्ते त्रिकोणमालिख्य षट्कोणं च तन्म
ध्ये क्रीं बीजाक्षरं लिखित्वा द्वादशवारं चाभिमंत्र्य किंचि
न्मूले विसृज्य अर्घ्यांबुना भस्ममालोड्य दीप्तचंडाय नमः
अर्घ्येन शिरसि प्रदक्षिणां कृत्वा ॐ नमो भगवते ब्रह्मणे
नमः ततो पंचब्रह्ममंत्राः ॐ ईशानमंत्रस्य ईशानत

ओं
६
6

द्रो देवता दुर्वासा ऋषिः अनुष्टुप्छंदः ईशानप्रसाद
सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः स
र्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिपतिः ब्रह्मा शिवो मे
अस्तु सदाशिवों इति शिरसि ओं तत्पुरुषमंत्रस्य तत्पुरु
षरुद्रो देवता दधिचिऋषिः देवीगायत्रीछंदः तत्पुरु
षप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ओं तत्पुरुषाय विद्म
हे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात इति पूर्वे

मुखे ॐ अघोरमंत्रस्य अघोरऋषिः अघोररुद्रोदेवता
अनुष्टुप्छंदः अघोरप्रसादसिद्ध्यर्थेजपेविनियोगः ॐ
अघोरघोरमहाघोरवज्रघोरशिवघोरप्राणघोरहुंफट्
स्वाहा ॐ अघोरेभ्योथघोरेभ्योघोरघोरतरेभ्यः सर्वेभ्यः स
र्वशर्वेभ्योनमस्तेऽस्तुरुद्ररूपेभ्यः इतिदक्षिणमुखे ॐ
वामदेवमंत्रस्य वामदेवऋषिः वामदेवरुद्रोदेवता त्रि
ष्टुप्छंदः वामदेवप्रसादसिद्ध्यर्थेजपेविनियोगः ॐ वा

ॐ ८

मदेवायनमः ॐज्येष्ठायनमः ॐश्रेष्ठायनमः ॐरु
द्रायनमः ॐकालायनमः ॐकलिविकरणायनम ः
ॐवलिविकरणायनमः ॐवलायनमः ॐवलप्रम
थनायनमः सर्वभूतदमनायनमः ॐमनोन्मनाय
नमः इतिपश्चिममन्त्राः ॐसद्योजातमंत्रस्य सद्यो
जातऋषिः सद्योजातरुद्रोदेवता जगतीछंदः सद्यो
जातप्रसादसिद्ध्यर्थेजपेविनियोगः ॐसद्योजातंप्र

पद्यामिसद्योजातायवैनमः भवेभवेनातिभवेभवस्वमां
भवोद्भवायनमः श्रुतवामावे ॐ ईशानायनमः शिर
सि तत्पुरुषायनमः मुखमध्ये ॐ अघोरायनमः हृद
ये ॐ वामदेवायनमः उरसे ॐ सद्योजातायनमः पाद
योः ॐ श्रीशिवायनमः सर्वांगे ॐ ह्रीं क्लीं श्रीकरं च पवि
त्रं च रोगदोषविनाशनं लोकेवश्यकरंपुण्यंभस्मंत्रैलोका
पावनं ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः हव्यवाहनायनमः पुनापि

गें
८

न्यासे ॐह्रांग्रं ॐक्लींत० ॐक्लूंम० ॐक्लैंग्र० ॐक्लौंक०
ॐक्लः क० एवं हृदयादि ग्रण्यध्यानम् ॐ शान्तं पद्मा
सनस्थं शशिधरमकुटं पंचवक्त्रं त्रिनेत्रं शूलं वज्रं च खड्
ङ्गं परशुमभयदं दक्षिणांगे वहन्तं नागं पाशं च घंटां डमरु
रुकसहितं सांकुशं वामभागे नानालंकारयुक्तं स्फ
टिकमणिनिभं ज्ञानमूर्त्तिं नमामि इतिध्याने ललाटे
टे ब्रह्मणेनमः नेत्रयोः चंद्रसूर्याभ्यांनमः नासि

कर्णयोः कुबेरायनमः जिह्वाग्रे सरस्वत्यैनमः कंठे
नीलकंठायनमः कर्णयोः विरूपाक्षायनमः हृद
ये हव्यवाहनायनमः नाभौ स्कंधायनमः उदरे
अनंतायनमः दक्षिणबाहुमूले रुद्रायनमः दक्षिण
बाहुमध्ये आदित्यायनमः दक्षिणबाह्वग्रे वसुभ्यो
नमः वामबाहुमूले वामदेवायनमः वामबाहुमध्ये
शशिसूर्याभ्यांनमः वामबाह्वग्रे प्रभंजनायनमः

ॐ मूर्द्धि परमात्मनेनमः गले पशुपतयेनमः
पृष्ठे रुद्रायनमः कटिदेशे श्रीकाग्निरुद्रायनमः
कुक्षौ समस्तरुद्रायनमः शिश्ने समस्तरुद्रायनमः
गुह्ये दीनबंधवायनमः जानुनी जाड्यायनमः हृ
मेचक्रे वराहायनमः गुल्फयोः भैरवायनमः
पादयोः वासुकीनागायनमः पादाग्रे सर्वतीर्थेभ्यो
नमः सर्वांगे सदाशिवायनमः भस्मोद्धूलितसर्वां

१९

गे अप्रादतलमस्तके रोमे रोमे भवेल्लिंगं स्वशरीरं शि
वालयं इति विभूतीधारणम् विभूतीनिंदते यो वै ब्रा
ह्मणो चान्यजातिच पतेत्ति नरके घोरे यावद्ब्रह्मा चतुर्मु
खः श्राद्धे यज्ञे जपे होमे वैश्वदेव सुरार्चने त्रिपुंड्रधार्य
मानेन सर्वकामफलंलभेत् मध्यमानामिकांगुष्टे
क्रियमाने त्रिपुंड्रके महाघोरकृतं पापं मुच्यते नात्र सं
शयः जलस्नानात् मलत्यागी भस्मस्नानात् सदाशु

नं. २३१

ॐ चिः मेत्रस्नानेहरेत्याएंत्तानस्नानेपरंपदम् सर्वतीर्थे
९० षुयत्पुण्यंसर्वयज्ञेषुयत्फलं तत्फलंसमवाप्नोतिभ
स्मस्नानान्नसंशयः भस्मस्नानेपरंतीर्थंगंगास्नाने
दिनेदिने भस्मरूपीशिवःसाक्षात्भस्मत्रैलोक्यपा
वनम् ॐविलः न शम्भुपनिषत् शिवायनमः
श्रीरस्तु ॥ सम्वत्मध्ये १९५३ वैशेलितम्

नं. २२१